

אָזְרִיכוּ כֹּל הַהוּא יוֹמָא, (דף צג ע"ב) בְּהַהוּא לִילִיא בֶּנֶשׁ
הַהוּא גִּבְּרָא כֹּל אֲפָן רְחִימָיו, וְכֹל הַהוּא
לִילִיא אֲשֶׁתְּדַלֵּוּ בְּאָזְרִיכָּתָא וְלֹא הָזָה מִן דְּנָאִים,
אָמַר לְהֹזֶה הַהוּא גִּבְּרָא בְּמַטְוִ מְנִיכָּבוּ כֹּל תַּד וְחַד
לִימָא מַלְהָ חַדְתָּא דְּאָזְרִיכָּתָא:

פָתָח תַּד (רבו אבא) וְאָמַר (שופטים ח) בְּפִרְזּוּ פְּרֻעֹות
בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְּנִיב עַם בְּרָכוּ יְהוָה. מַאי קָא חַמוֹ
דְּבָרָה וּבָרָק דְּפִתְחוּ בְּהָאֵי קָרָא. אֶלָּא הַכִּי תְּגִינֵּן
לִית עַלְמָא מְתָקִיבָּא אֶלָּא עַל הָאֵי בְּרִית דְּבָתִיב,
(ירמיה לו) אָמ לְאֵ בְּרִיתֵי יוֹם וְלִילָה וְנוּ' דְּהָא שְׁמִיא
וְאַרְעָא עַל דָּא קְיִימֵין. בְּגִינֵּן כֵּד כֹּל זְמָנָא דְּיִשְׂרָאֵל
מְקִיּוּמֵין הָאֵי בְּרִית, גְּמוּסִי שְׁמִיא וְאַרְעָא קְיִימֵין
בְּקִיּוּמֵיהּוּ, וְכֹל זְמָנָא דְּחַם וְשָׁלוּם יִשְׂרָאֵל מְבָטְלֵין

לשון הקודש

לְמַחר תִּקְהַה הַהְלֹלָא שָׁלוּ. אָמַר רַבִּי אָבָא, זו הִיא בְּקָשָׁה שֶׁל מִצּוֹה, וְנִשְׁבַּת
בְּרָכוּ הָאֵי מהָא בְּקָשָׁה שֶׁל מִצּוֹה, לְרֹאות את פָּנֵי הַשְׁכִּינָה.
חַבּוּ כֹּל אֶתְּנָהָיו הַיּוֹם. בְּאֶתְּנָהָיו הַלִּילָה בְּגַסְפָּה
אֶתְּנָהָיו הַאִישׁ אֶת כֹּל אֶתְּנָהָיו, וְכֹל אֶתְּנָהָיו
הַלִּילָה הַתְּעַסְּקוּ בְּתֹרַתְּנָהָיו, וְלֹא הָיָה מַי
שְׁיִשְׁנָה. אָמַר לְהָמָר אֶתְּנָהָיו הַאִישׁ, בְּבְקָשָׁה
מִכֶּם, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד יָאמַר דָּבָר חַדְשָׁה
בְּתֹרַתְּנָהָיו.

פָתָח אֶחָד (רבו אבא) וְאָמַר, (שופטים ח)

הָאֵ בְּרִית, שְׁמַיָּא וְאָרֶץ לֹא מִתְקִיִּמִין, וּבָרְכָן לֹא משתחווים בעולם.

תֵּא חֹזֵי, לֹא שְׁלִיטו שָׂאָר עַמִּין עַל יִשְׂרָאֵל אֶלָּא כִּד בְּטִילו מַעֲנֵיהו קִיּוֹמָא דָא. וַמָּה בְּטִילו מַעֲנֵיהו. דָלָא אַתְפְּרָעָן וְלֹא אַתְגָּלִיאָן. וְעַל דָא בְּתִיב וַיַּעֲזֹבּו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתָה יְיָ וְנוּ וַיַּמְפַר אָוֹתָם בַּיד סִיסְרָא, וַיַּעֲזֹבּו אֲתָה יְיָ מִפְּשָׁע. עַד דָא תִּבְרָה וְאַתְגִּדְבָּת לְבָל יִשְׂרָאֵל בְּמַלְהָה דָא, בְּדַיּו אַתְבָּגָעָן שְׁנָאִיהָן תְּחֻתִּיהָן.

וְהִיְנָה דָתְגִּינָה דָא מֵר קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיהוּשָׁע וּבְיִשְׂרָאֵל אֲטִימִין אָפָ�ו וְלֹא אַתְפְּרָעָן וְלֹא אַתְגָּלִיאָן וְלֹא אַתְגָּלִיא וְלֹא קִיּוֹמָא דִילִי, וְאֲתָה בְּעֵי לְאַעֲלָה לְהֹו לְאָרֶץ וְלֹא בְּנָא שְׁנָאִיהָן. (יהושע ח) שׁוֹב מַול אֲתָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִית. עַד דָא תִּפְרָעָה וְאַתְגָּלִיא הָאֵ בְּרִית לֹא עַלְוָה לְאָרֶץ וְלֹא אַתְבָּגָעָן שְׁנָאִיהָן. אָוֹת

לשון הקודש

או נְבָנָיו שְׁנָאִיהם תְּחִתִּיהם. מִתְקִיִּים, וְאֵין גִּמְצָאות בְּרִכּוֹת בְּעוֹלָם. בָּא רָאָה, לֹא שְׁלַטָּו שָׂאָר הָעָםִים עַל יִשְׂרָאֵל אֶלָּא בְּשִׁבְטָלו מֵהֶם אֲתָה הָבָרִית הָוֹ. וְמָה בְּטִילו מֵהֶם? שְׁלָא נְפָרָעָיו וְלֹא גַּתְגָּלוּ. וְעַל זה בְּתוֹךְ (שמואל א-ב) וַיַּעֲזֹבּו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתָה ה' וְנוּ וַיַּמְפַר אָתָם בַּיד סִיסְרָא. וַיַּעֲזֹבּו אֲתָה ה' מִפְּשָׁע. עַד שְׁבָאָה דָבָרָה וְנִדְבָּה אֲתָה בָּל יִשְׂרָאֵל לְדַבָּר הָזֶה,

הַכֹּא בֵּין דָּאֲתִינְדִּיבֵין יִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי אֶת אֶתְבָּנָעָו
שְׁנָאִיהָוּן תְּהֻתִּיְהוּ וּבְרִכָּאוּן אֶתְחֹרוּ לְעַלְמָא הָדָא
הָוָא דְּכַתִּיב בְּפִרְעוֹן פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתִּינְדֵּב עַם
בְּרִכָּוּ יְיָ.

קם אחרא פַּתַּח וָאָמַר, (שמות ז) וַיְהִי בְּדָرְךָ בְּמֶלֶזֶן
וַיַּפְגַּשְׁהוּ יְיָ וַיִּבְקַשׁ הַמִּיתָּוּ לְמַאֵן לִמְשָׁה. אָמַר
לֵיהּ קָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא וּכְיֵ אֶת אָזִיל לְאַפְקָא יִתְ
יִשְׂרָאֵל מִמּצְרִים וְלֹאֲגַנְעָא מַלְכָא רַב וִשְׁלִיטָא, וְאֶת
אֲנָשִׁית מַנְךָ קִימָא. דָרְךָ לֹא אֲתָגָור, מִיד וַיִּבְקַשׁ
הַמִּיתָּוּ.

תָּאָנָא נָתַת גָּבְרִיאֵל בְּשַׁלְחוֹבָא דָאָשָׁא לְאוֹקְדִּיהָ,
וְאַתְּרֵמֵיז חַד חִינְיא מַתּוֹקְדָא לְשַׁאֲפָא לֵיהּ
בְּגַנְיוֹה. אַמְּאי חִינְיא, אָמַר לֵיהּ קָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אֶת
אָזִיל לְקַטְלָא חִינְיא רַבְּרָבָא וְתַקִּיפָא וּבָרְךָ לֹא אֲתָגָור.

לשון הקודש

ולֹא נָבָנוּ שׁוֹנָאִים. אָפָ בָּאָן, בֵּין
שְׁהַתִּנְדֵּבוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֹתָה הַזָּו, נָבָנוּ
מִמּצְרִים וְלֹהֲבָנָעַ מֶלֶךְ גָּדוֹל וִשְׁלִיטָה,
וְאֶתְחַתְּפָה מִפְּדָא אֶת הַבְּרִיתָה, שְׁבָנָה
לְעוֹלָם. וְהוּ שְׁפָטוּב בְּפִרְעוֹן פְּרָעוֹת
בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתִּינְדֵּב עַם בְּרִכָּוּה.

קם אחרא, פַּתַּח וָאָמַר, (שמ"ה ז) וַיְהִי בְּדָרְךָ
בְּמֶלֶזֶן וַיַּפְגַּשְׁהוּ הָיָה וַיִּבְקַשׁ הַמִּיתָּוּ. אֶת
מַיִ? אֶת מִשָּׁה. אָמַר לוֹ הַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא, אֶת הַזְּלָקָה לְהַרגָּ אֶת

מיד אַתְרִמֵיו לְחֶדֶר חִוְיָא לְקֹטְלָא לֵיה, עד דְחַמָת צְפֹרָה וְגַזְרָת לְבָרָה וְאַשְׁתּוֹב הָא הָזָא דְבָתִיב וְתַקָח צְפֹרָה צָרָ. מַהּוּ צָרָ, אֶלָא אַסְוּתָא. וּמַאי אַסְוּתָא דְבָתִיב וְתַכְרוֹת אֶת עֲרֵלָת בְּנָה. דְגַנְצָנָא בָה רַוִיח קְדֻשָא.

קְם אַחֲרָא וְאָמֵר (בראשית מה) וַיֹאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו גַשׁו נָא אַלְיָ וַיָּגַשׁ וַיֹאמֶר וְגַנוּ. וּבָי אַמְמָי קְרִי לְהֹז וְהָא קְרִיבֵין הָוּ גְבִיהָ. אֶלָא בְשַׁעַתָא דְאָמֶר לוֹן אָנָי יוֹסֵף אֲחִיכֶם. תְזַהֵה דְחַמָו לֵיה בְמַלְכָו עַלְאָה. אָמֶר יוֹסֵף מַלְכָו דָא בְגַיַן דָא רַזְוַחַנָא לֵיה, גַשׁו נָא אַלְיָ וַיָּגַשׁ, דְאָחָיו לְהֹז הָאֵי קְיִמָא דְמִילָה, אָמֶר דָא גְרִמָת לֵי מַלְכָו דָא בְגַיַן דְגַנְטרִית לְהֹז.

מִפְאָן אָוְלִיבָנָא מָאן דְגַנְטִיר לְהָאֵי אֶת קְיִמָא מַלְכָו

לשון הקודש

לְמַה קָרָא לְהָם, וְהָרִי הַם הָיו קְרוּבִים אַלְיוֹן אֶלָא בְשֻׁעה שָׁאָמֶר לְהָם אָנָי יוֹסֵף אֲחִיכֶם, תְמָהו שְׁרָאוּ אָתוֹ בְמַלְכָות עַלְיוֹנָה. אָמֶר יוֹסֵף, הַמְלָכוֹת הָזָו, מְשׁוּם שְׁבָתוֹב וְתַקָח צְפֹרָה צָרָ. מַה זֶה צָרָ? אֶלָא רְפֹואָה. וְמַה הַרְפֹואָה? שְׁבָתוֹב וְתַכְרוֹת אֶת עֲרֵלָת בְּנָה. שְׁגַנְצָנָה בָה רַוִיח הַקְדָש.

קְם אַחֲרָא וְאָמֵר, (בראשית מה) וַיֹאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו גַשׁו נָא אַלְיָ וַיָּגַשׁ וַיֹאמֶר וְגַנוּ. וּבָי

מִפְאָן לְמַרְנָג, שְׁמַרְתִּי אֹתוֹתָה.

אתנְטרת ליה. מִנְלָן מִפְעוֹ דְכַתִּיב, (וות' ג) חֵי יְיָ שְׁבִי עד הַבָּקָר דְהֹהָה מִקְטָרָג לִיה יְצִירָה עַד דְאֹמֶר אָוּמָאָה וְגַטִּיר לְהָאִ בְּרִית, בְּגַין כֵּה זֶבַח דְנַפְקוּ מִגִּיה מַלְכִין שְׁלִיטִין עַל כָּל שָׂאָר מַלְכִין, וּמַלְבָא מִשִּׁיחָא דְאַתָּקָרִי בְּשָׁמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

פתח אִידָה וְאָמֶר בְּתִיב, (תהלים כ) אֲם תְּחִנָה עַלְיָה מִתְחִנָה וְנוּ. הַכִּי תָאָנָא בְזֹאת אָנִי בּוֹטָח, מַהוּ בְזֹאת, דָא אָת קִינְמָא דְזִמְנָא תְדִיר גַּבִּי בָר נְשָׁה וְאַתְרְמִיזָא לְעַיְלָא, וּבְגַנִּי כֵּה אַתְמָר בְזֹאת בְּמַה דְכַתִּיב זֹאת אָתָה הַבְּרִית. זֹאת בְּרִיתִי. וּכְלָא בְחַד דְרִגָּא. וְתָאָנָא זֶה וְזֹאת בְחַד דְרִגָּא אֲפָנָן וְלָא מִתְפְּרִשָּׁן. וְאֵי תִימָא אֵי הַכִּי הָא שָׂאָר בְּנִי עַלְמָא הַכִּי. אָמָאי דָוד בְּלַחְזָדָיו וְלָא אָחָרָא. אֶלָא בְגַין דְאַחִידָא בֵיה וְאַתְרְמִיזָא בֵיה וְהַזָּא בְתִרְא דְמַלְכּוֹתָא.

לשון הקודש

הברית הו, המלכות שמויה לו. מניין תְחִנָה עַלְיָה מִתְחִנָה וְנוּ. כֵּה שְׁנִינוּ, בְזֹאת לְנוּ? מִפְעוֹ, שְׁכַתּוֹב (וות' ח) חֵי הָיָ שְׁבִי עד הַבָּקָר. שִׁיצְרוּ הַיְהוּ מִתְנִירָה בָו, עד שְׁנִשְׁבָע שְׁבּוּעָה וְשִׁמְרָה אֶת הַבְּרִית הוּ, עד מִשּׁוּם כֵּה זֶבַח שִׁיצְאוּ מִפְנוּ מַלְכִים שְׁלִיטִים עַל כָּל שָׂאָר הַמַּלְכִים, וְהַמֶּלֶךְ הַמֶּשֶׁיחָ שְׁנִקְרָא בְשָׁמוֹ של הקדוש ברוך הוא.

פתח אחר וְאָמֶר, בְּתוּב (תהלים כ) אֲם

תא חוו, בְּגִינֵּן דַּהֲאי זֹאת לֹא נָטוֹר לִיהְ דָּוד מֶלֶךְ
כְּדָקָא חוו, מֶלֶכְוֹתָא (דף צד ע"א) אַתְעַדִּי מְגִיה כָּל
הַהְוָא זָמָנָא. וְהַכִּי אָזְלִיבְּגָנָא הָאי זֹאת אַתְרַמִּיזָא
בְּמֶלֶכְוֹתָא דָלְעִילָּא. וְאַתְרַמִּיזָא בֵּירוּשָׁלָם קְרֻתָּא
קְדִישָׁא. בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא דָדוֹד עַבְרָ עַלְיהָ, נַפְקָה קְלָא
וְאָמַר דָדוֹד בְּמֵה דְאַתְקְטָרָת תְּשִׁתְרִי. לְךָ טְרַדְיוֹן
מִירֻשָׁלָם וְמֶלֶכְוֹתָא אַתְעַדִּי מִינָךְ. מָנָא לֹן דְבַתְיבָּ
(שמואל ב' יב) הַגְּנִי מַקִּים עַלְיָד רַעַת מִבְיתָךְ. מִבְיטָךְ
דִּיְקָא וְהַכִּי הָוה בְּמֵה דָעַבְרָ בֵּיהְ אַתְעַנְשָׁ, וְמֵה דָדוֹד
מֶלֶכָא הַכִּי שָׁאָר בְּגַי עַלְמָא עַל אַחַת בְּמֵה וּבְמֵה.

פתח אִידָךְ וְאָמַר (תהלים צד) לוֹלִי יְיָ עֹזְרָתָה לִי בְמַעַט
שְׁבָנָה דָוָמָה נְפָשִׁי. תָּאָנָא בְּמֵה זָכָאן יִשְׂרָאֵל
דָלָא נְחַתִּי לְגִיהַנָּם כְּשָׁאָר עַמְיוֹן עַזְבָּדִי עַבְודָת כּוֹכְבִים
וּמְזָלוֹת וְלֹא אַתְמִסְרֵן בִּידָיו דָדוֹמָה, (אלא) בְּהָאי אָתָ.

לשון הקודש

אהוּהָ בּוֹ גְּנֶרְמוֹה בּוֹ, וְהַיָּא בְּתַר
הַמְּלָכוֹת.
בא רָאָה, מִשּׁוּם שָׁאָתָה זוֹאת הוּא לֹא
שְׁמַר אֶתְהָ דָדוֹד הַמֶּלֶךְ בְּרָאוֹי, הַמְּלָכוֹת
הַעֲבָרָה מִפְנֵנוֹ כָּל אֶתְהָ דָוָמָן, וְכֵךְ לְמִדְנָנוֹ,
זוֹאת הוּא גְּנֶרְמוֹה בְּמְלָכוֹת שְׁלָמָעָלה,
גְּנֶרְמוֹה בֵּירוּשָׁלָם, הַקְּרִיחָה הַקְּדוֹשָׁה.
בְּאֶתְהָ הַשָּׁעָה שְׁדָוֹד עַבְרָ עַלְיָד, יִצְאָ קָול
וְאָמַר: דָדוֹד, בְּמֵה שְׁנַקְשָׁרָת תּוֹתָר. אַתְּ

**דָּחַבְיִ תָּנָא בְּשֻׁעַתָּא דָּבָר נֶשׁ נֶפֶיךְ מַעֲלֵמָא בְּמֹה
חַבְילִי** (מלאכני חבלה) טהירין אַתְפְּקָהוּ עַלְיהָ.
וְקַפְּנִין עִינָּא וְחַמְּאָן הָאֵי אֶת דְּהֹא קְיִמָּא דְּקָדְשָׁא,
אַתְפְּרַשְׁׂוּ מְגִיהָ, וְלֹא אַתְיִהְיבּ בַּיְדוֹ דְּדוֹמָה לְנַחְתָּא
לְגַיְהָנָם, דְּכָל מְאוֹן דְּאַתְמָפָר בַּיְדוֹ נַחַת לְגַיְהָנָם וְדָאֵי,
וּמְהָאֵי אֶת דְּתַחְלֵין עַלְאַיִן וְתַתְאַיִן, וְדִינֵין בִּישֵין לֹא
שְׁלַטְיַן בֵּיהַ בְּבָרְ נֶשׁ אֵי אִידָהו זָכֵי לְגַטְוִרִי לֵיהַ לְהָאֵי
אֵת, בְּגַיְן דְּהֹא אַתְאָחִיד בְּשָׁמָא דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
כִּיּוֹן דְּדוֹד מַלְבָּא לֹא נֶטֶר אֶת קְיִמָּא דָא בְּדָקָא
חוּוִי, אַתְעֵדי מְגִיהָ מַלְכּוֹתָא וְאַתְטְרִיד
מִירְזּוּשָׁלָם. מִיד דְּחִיל דְּסִבְרָ רַיְיכְתָוּן לֵיהַ מִיד
וַיְמִסְרוֹן לֵיהַ בַּיְדוֹ דְּדוֹמָה וִימּוֹת בְּהֹא עַלְמָא, עַד
דְּאַתְבָּשֶׁר בֵּיהַ דְּכַתִּיבָ, (שמואל ב ב) גַּם יֵי הַעֲבִיר חַטָּאתָךְ

לשון הקודש

לְגַיְהָנָם בָּמוֹ שֶׁאָרֶךְ הַעֲפִים עַזְבָּרִי עַזְבָּרָה
וְרָה, וְאֵין גַּמְסָרִים בַּיְדֵי דּוֹמָה? (אלא)
בְּאוֹת הָזָו.

שַׁבְּדָ לְמִדְנוֹן, בְּשַׁעַה שָׁאָדָם יוֹצֵא מִן
הַעוֹלָם הָזָה, בְּמֹה קְבִיצוֹת שֵׁל (מלאכני חבלה)
מְחַבְּלִים גַּפְקָרִים עַלְיוֹן. מְרִימִים עִינִים
וּרְזָאִים אֶת הָאֹתָה הָזָו, שְׁהִיא בְּרִית
הַקָּדֵשׁ, וְגַפְרִידִים מִמְּנוֹן, וְאֵינוֹ נָתֵן בַּיְדֵי
דוֹמָה לְרַדְתָּ לְגַיְהָנָם. שָׁכֵל מֵשְׁגָמָסָר
בַּיְדֵוֹ, וְדָאֵי יוֹרֵד לְגַיְהָנָם. וּמְהָאֹתָה הָזָו
פּוֹתְדִים עַלְיוֹנִים וְתַחְתָּונִים, וְהַדִּינִים